POORTAOL

GRATIS VESTINGKRANT VOOR EN DOOR BEWONERS VAN DE VESTING WOUDRICHEM

REDACTIE: DAALDERSTRAAT 4 ▾ 4285 AV WOUDRICHEM ▾ info@woudrichemvesting.nl ▾ JAARGANG 19 ▾ 6 DECEMBER ▾ 2021

Zouden de zusters terug komen nu 'hun' hof zo mooi en groen en gezellig gaat worden?

Hij tuurt niet naar mensen en raakt zeker niet de tel kwijt als je een praatje met hem maakt. Ons 'Baardmannetje' heet Jan-Willem.

Kerstwens: Annemarij wil het liefst met heel de vesting aan lange tafels buiten, gezamenlijk kertsfeest vieren. Wa lief!

Alweer nieuwe inwoners die niet weten bij welke buurtvereniging ze 'horen'... gewoon lid worden van alle drie, dat mag ook!

Wat is een Zap-per? Jos Korthout blijkt zelfs in de Champions League voor Zappers te staan. Dank Jos en Petje af! Aldus Em

KLOOSTERHOF UIT HET VERGEETHOEKJE

Bewoners van de Kloosterhof hebben allerlei ideeën om de buurt te verfraaien. Meer groen en subtiele verwijzingen naar de geschiedenis, moeten de omgeving aantrekkelijker maken. Fijn voor de bewoners en een pluspunt voor de vesting die sinds enkele maanden tot werelderfgoed is bestempeld.

"We zitten in een vergeethoekje en daar willen we uit", zegt Mirjam Timmers, één van de twaalf bewoners die zich hard maken voor een fraaiere leefomgeving. Door de zichtbare nieuwbouw wijkt de buurt af van de rest van de vesting en door het gebrek aan groen zijn de straten weinig uitnodigend. "Je merkt het aan toeristen. Als ze hier op het pleintje staan, dan zie je ze denken: Wat is dit?"

Toen Yvonne Boekraad dit voorjaar las over de wedstrijd 'Wie wordt de Groene Buurtkampioen van Altena' staken bewoners de koppen bij elkaar en verzamelden ideeën. Daan Kroon, die toen stage liep bij ontwerpbureau Vis à Vis, gaf deskundig advies. Het plan won niet (de prijs ging naar Eethen), maar de gemeente is zo enthousiast over het ontwerp, dat ze er een vervolg aan wil geven. De ideeën sluiten goed aan bij de Vestingagenda die komende maanden nader wordt vastgesteld.

BLOEIENDE HAGEN

De plannen bestaan uit bloeiende en fruitdragende hagen langs geparkeerde auto's, meer geveltuintjes, grotere boomspiegels met eetbare planten zoals tijm en munt, rozenbogen en een slingerpad van kasseien tussen het voormalige klooster en de kerk. Het pad nodigt wandelaars uit om het te volgen en is een knipoog naar de geschiedenis. Op het stuk gazon dat nu wordt gehuurd door één van de bewoners, zou een plek kunnen worden ingericht met een toelichting op de historie van het Dominicanessenklooster dat er ooit stond. Het klooster werd in 1458 gesticht door Aernt van Heerler, ridder en drossaard van het land van Altena, en diverse keren door brand getroffen. Bij de stadsbrand en belegering door Staatstroepen in 1573 vluchtten de zusters naar Den Bosch en kwamen nooit meer terug.

FACELIFT

De groene plannen gaan niet ten koste van parkeerruimte en leveren zelfs één extra parkeerplek op. De kosten zijn begroot op 8000 euro. Als mensen ook groene daken willen dan komt er 3000 euro bij. Op bewerkte foto's is te zien wat groen kan doen met de stenige buurt. "Het geeft mij echt het gevoel van een prettigere woonomgeving", zegt Mirjam Timmers. Daarnaast zorgt meer groen voor een betere afwatering, meer verkoeling en mogelijk minder 'snelverkeer'. Op die manier snijdt het mes aan twee kanten. En als de Kloosterhof dan toch een facelift krijgt... "Misschien kan Woonlinie de entree van de appartementengebouwen verfraaien met bijvoorbeeld een andere deurpost en een zinken regenpijp in plaats van plastic. Dat maakt al een groot verschil."

WENSEN VOOR DE VESTING

"Mijn kerstwens is een ludiek openbaar toilet. Niet voor mezelf hoor."
Lieke Derde

"Mijn kerstwens voor de vesting is dat we in de sfeer van de Inmiddels als Werelderfgoed gekwalificeerde nieuwe Hollandse Waterlinie die vesting nog mooier en gezelliger maken. Geen megalomane projecten, veeleer kleine, weldoordachte toevoegingen, passend in beeld en stijl."
Peter Hekken van het boekenwinkjeltje

"Onze dochter Annemarij wil heel graag een keer samen met de hele vesting buiten aan lange tafels samen kerst vieren."
Eelkje en Chris (JacobaCultuurhuis)

"Mij lijkt het onder andere een goed idee om busjes in de vesting te verbieden (ivm fijnstof) en ze te 'dwingen' om de pakketjes bij het 'stedelijke depot' af te geven. Dat is onder het Visserijmuseum waar ook een mini supermarktje en een laag drempelig buurtcafe is."
Jeroen Schoenmaker

"Onze wens is een goede bestemming voor de gevangenpoort."
Myra en Leo Sluimer

Ik hoop op meer winkeltjes in de vesting.
Coby (Oude Liefde)

"Ik heb genoeg wensen voor de vesting, maar op de eerste plaats hoop ik dat er een invulling komt voor het Arsenaal en dan natuurlijk de ruimte onder het Visserijmuseum." *Marianne van het Woerkumse Winkeltje*

"Ik hoop op een goed café in de teerkamer waar bands kunnen spelen. En als ik de vesting binnen rijd rammelen mijn vullingen er telkens uit..."
Martin Koek

VOETSTAPPEN IN DE GEVANGENPOORT

Sinds het vertrek van chef Erik van der Stelt van Restaurant De Gevangenpoort in augustus 2019, staat het monumentale pand leeg. Op het pand rust een horecabestemming maar de afgelopen jaren meldden zich geen geïnteresseerden bij de eigenaar, de gemeente Altena. Het is een lastige tijd voor horeca ondernemers, dus is de gemeente op zoek gegaan naar een ander type verhuurder.

De afgelopen weken merkten de bewoners van de vesting dat er weer leven in de brouwerij komt. Verantwoordelijk wethouder Roland van Vugt kan nog niet te veel zeggen. "We zijn nog volop in onderhandeling. Maar het klopt dat het pand voor verhuur geschikt gemaakt wordt. Pas als de contracten getekend zijn mag ik meer vertellen".

De Gevangenpoort dateert van na 1573, het jaar waarin de stad in opdracht van de Prins van Oranje door de Hollandse geuzen in brand gestoken werd. Diezelfde prins zorgde voor de financiering van de in 1580 aangelegde omwalling waar de poort als enige waterpoort nog intact van is. Zoals de naam zegt heeft de poort jarenlang als gevangenis dienst gedaan.

Wordt vervolgd.

NATUURFILM BOVEN JE HOOFD

Vestinggouverneur Jan Willem den Besten die graag in zijn vrije tijd vogeltrek telt, staat sinds kort tussen de voorbij fietsende scholieren en ochtendwandelaars. Op 1 oktober besloot hij namelijk zijn telpost op de Groesplaat te verplaatsen naar de Groenendijk. Den Besten: "Ik had direct door dat de dijk een veel betere plek was."

Op de Groesplaat zag Den Besten wel dezelfde soorten vogels, maar was zijn blikveld een stuk kleiner. "Al die zangvogels die ten westen van de vesting langs vliegen, daar had ik net te weinig zicht op", vertelt de vogelaar. "Nu ik op de dijk wat hoger sta, heb ik uitzicht op de hele strook van anderhalve kilometer waar een groot deel van de trek zich afspeelt." De afgelopen maanden trokken voor overwintering veel vogels uit Scandinavië en Oost-Europa over naar het zuiden.

Jan Willem

Nu Den Besten op de dijk telt, heeft hij af en toe wel het idee dat mensen zich door hem bekeken voelen. "Het vaakst kijk ik richting de kerktoren, omdat vanuit daar de meeste zangvogels langs trekken. Ik wil niet dat mensen dan denken 'Wat staat die gast nou naar me te turen?' Dat zou ik vervelend vinden. De meeste voorbijgangers hebben mij al vaker gezien, dus waarschijnlijk is het meer een gevoel wat ik dan zelf heb."

Dit jaar heeft Den Besten al meer dan een half miljoen trekkende vogels geteld. Dit doet hij allemaal uit zijn hoofd. Bij enkele tientallen rekent hij het precieze aantal uit, maar bij honderden of duizenden maakt de vogelkijker een inschatting. "Je hebt dagen dat er vijfduizend vogels per halfuur over komen vliegen. Dan ben je eigenlijk constant aan het tellen en opschrijven", vertelt Den Besten. "Wanneer mensen op zo'n moment een praatje willen maken, sta ik daar altijd voor open. Ik tel dan ondertussen dan wel door."

Mensen vragen hem regelmatig of hij ganzen kijkt. Niet echt. Het gaat hem om de macht van het getal. "Wat je in natuurfilms ziet, speelt hier gewoon boven je hoofd af." In december is het wel voorbij met de grote aantallen. "Bij noorderwind heb je kans op kleine zwanen, een soort zwaan die uit Scandinavië en Oost-Europa komt, dus kan het zijn dat ik dan weer een paar uurtjes aan de dijk sta."

Witte nog ...

door
Hennie Neven-Ros

deel 2... REDERIJ SMITS

Peer, de man achter de eerste Rijnreisjes van de Rederij Smits, zat zijn zoon Chiel achter zijn broek om het groter aan te pakken en zo kochten ze in 1967 'De Rhinestar' en daar stoven ze weer de Rijn mee op met vele vakantiegangers... tot... een aanvaring in 1970 een einde maakte aan de Rijnreisjes met "De Rhinestar".

Uit eigen ervaring weet ik hoe 'De Rhinestar' aan zijn einde gekomen is. Dat was namelijk ook het einde van mijn vakantie op die boot. Een duwbak gleed om half 5 's nachts tegen het schip aan toen hij aan de steiger lag in Rees, net over de grens in Duitsland. Wat een klap, steiger krom en schip in de kreukels. Ik hoor het nog kraken en al die bejaarden roepen "waar is mijn gebit, mijn bril, mijn korset". We moesten allemaal in onze pyjama de wal op. Zinken deed hij niet, maar varen ook niet meer en dat was dan eind 1970 het einde van 'De Rhinestar'.

'De Moezelstar 1' bekend als 'De Lady Juliana', was al gekocht in 1969, dus voeren tijdelijk de Rhinestar vanuit Nijmegen de Rijn op en de Moezelstar 1 vanuit Rotterdam 10 dagen naar de Moezel... tot die fatale klap.

'De lady Margaret' werd gekocht in 1972 en omgedoopt in 'De Moezelstar 2'. Omdat de 1 nog niet verkocht was, lagen er soms twee van die grote vakantieboten aan de steiger op d'n Bol te wachten tot het voorjaar werd.

Diezelfde Bol, die vroeger door opa Machiel gepacht werd zodat hij alle penningen kon innen van de schepen die daar aanlegden.

'De Moezelstar 3', voorheen 'De Filia Rhenie' was de laatste en de grootste die de Rederij Smits in bezit had. Hij werd nog groter gemaakt door er een flinke opbouw op te zetten... nog meer mensen konden er zo mee de Moezel op. Chiel, de kleinzoon, kocht hem in de jaren '70 en heeft er jarenlang veel mensen een prachtige vakantie mee bezorgd, samen met zijn vrouw Henny.

In de jaren '80 is ook 'De Moezelstar 3' verkocht en daarmee kwam een einde aan vele jaren heen en weer varen met de familie Smits en alleen heen moest je betalen... terug kwam je altijd gratis...

Wat begon met 'De Witte', een klein bootje, eindigde drie generaties later met een prachtige vakantieboot en bleek "massa inderdaad kassa".

Met hartelijke dank aan Huub van Ooyen voor de informatie en foto's .

Dagboek van Jacoba

Fragmenten uit het fictieve dagboek van Jacoba van Beieren
door Claudia Maser-Grabner

10 januari 1416

Ik lig op bed. De meid sjouwt op en neer met dampende emmers water voor mijn bad. Ik voel me vermoeid na de verwarrende gesprekken aan tafel. Vader raakte maar niet uitgepraat over de duistere charlatan die gisteren mijn handlijnen had gelezen. De oude oplichter had gezien dat ik nooit de koningin van Frankrijk zou worden en dat het leven meerdere huwelijken voor mij in petto had. Vader was woest en liet hem buiten de stadspoort gooien. Natuurlijk zei ik dat het allemaal onzin was, want alleen een echte wijsgeer kan de handlijnen lezen. Niet zo'n duister iemand met rattenoogjes en een slechte adem.

Na de dood van de broer van Jean hebben wij ons intensief voorbereid op het koningschap. Wat als ik inderdaad geen koningin word? Jean is 17 jaar en kerngezond, waarom zou hij jong sterven? Ik voel de tranen prikken en schaam me dat ik me zo mee laat slepen. Beter ga ik in mijn lavendel bad liggen en laat daar alle hersenspinsels het rustgevende water in glijden.

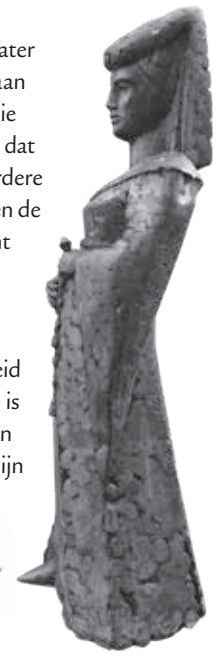

column

Afvalpakker

Hij lijkt zo te zijn weggelopen uit Mozarts opera Die Zauberflöte – uiterlijk althans. Jos 'Papageno' Korthout. Hoed met veren en andere parafernalia, mondharp, baard, bril aan koordje, klompen – blote voeten soms. Wie kent deze BW-er niet? In plaats van vogels (en meisjes) vangen zoals Papageno, vangt Korthout achteloos weg gemikte rommel. Telkens weer ruimt hij zwerfvuil op van asociale viesneuzen. Met zijn prikker verzamelt hij bergen onverteerbaar plastic, papier en wat dies meer zij. Volgens vaste patronen stuurt hij zijn fiets met zijn lompenzakken door de Vesting. Een waterflesje hier, een papiertje daar.

Het afval scheiden begint bij Jos al bij de tweewieler. Met plaatsvervangende schaamte sloeg ik hem onlangs gade terwijl hij onverstoorbaar zijn meest bezoedelde zak vulde: die met afgelebberde, doordrenkte sigarettenpeuken. Om onpasselijk van te worden. Maar Jos, die doet het gewoon. En zijn prestaties zijn indrukwekkend. Onlangs werd hij uitgeroepen tot meest actieve 'zwerfafvalpakker', kortweg ZAP-er', van de regio. Ik kende deze prijzenswaardige onderscheiding niet, maar met een geregistreerde score van intussen meer dan 40.000 drekkigheden (heus, er bestaat een app die met je meetelt) behoort hij tot de Champions League van sjaggeraars voor het goede doel.

Jos Korthout is het ecologisch geweten van de Vesting, voddenraper uit milieuempathische overtuiging. Standvastig verricht hij zijn nobele taken waar de meeste mensen hun neus soms letterlijk voor optrekken: aan het Merwedestrand, aan Het Gors, in de Vesting. En onlangs zag ik hem met zijn Papagena Annie ook scharrelen in het buitengebied, tegenover de moderne kasteeltorens.

Wetend dat microplastics worden geabsorbeerd door plantaardige wortelstelsels (om vervolgens weer in uw groente en fruit terecht te komen) plaatst het nabijgelegen tuincentrum wel weer in een bijzonder perspectief.

Jos zet ons aan het denken, kortom. Nu nog het meedoen. Respect, Jos! Petje af. Of beter nog: Chapeau!

Em

Van de kilte naar een warm bad

In achttien jaar tijd verhuisden ze vier keer in en om Rotterdam. Corona was de inspiratie voor Suzanne en Tom Piket om rust te zoeken in Woudrichem.

Ze wonen nu op een van de allermooiste plekjes in Woudrichem in het houten huis (vroeger waren het er twee) naast de visafslag. En dat niet alleen. "We zijn ook nog in een warm bad beland", zegt Suzanne. "Zelfs voordat de koop er door was, werden we warm verwelkomd door buren", voegt Tom toe. Ze weten nog niet bij welke buurtvereniging ze horen, maar zijn vol enthousiasme over hoe fijn ze ontvangen zijn.

Suzanne en Tom zijn geboren en opgegroeid in Gorinchem, waar ze allebei naar het Merewade College gingen. Zij vond hem destijds 'raar'. Toen ze later bij hetzelfde bedrijf werkten, sloeg de vonk over.

Werkend in Rotterdam – Suzanne als applicatiebeheerder bij de gemeente Rotterdam en Tom als quality manager voor een chemisch distributiebedrijf, verhuisden ze van moderne appartementen naar kindvriendelijke wijken. Steeds werden ze gauw weer onrustig. En toen kwam corona. Door het thuiswerken en het wegvallen van lange reizen, werden ze zich ineens meer bewust van hun woonomgeving. Het zag er overdag toch wel heel anders uit dan in de avonden en weekenden. Ze ervaarden de stad als druk, lawaaierig en kil en begonnen te verlangen naar meer rust. Verplicht thuiswerken betekende ook dat ze niet langer in Rotterdam hoefden te blijven.

De verhuizing ging gesmeerd – de dozen stonden nog gepakt op zolder van de vorige verhuizing en omdat geen van hun meubels zou passen in het nieuwe huis, werden er nieuwe besteld.

Drie maanden wonen ze nu in het markante huis met hun ruime, 'geheime' tuin boven de visafslag en het vergezicht over de rivier. Tom wijst aan hoe hij zelfs kan zien waar hij geboren is – in de Dalemstraat in Gorinchem.

Ze voelen zich al helemaal thuis, samen met hun raskatten Kek en Lev. "De poezen zijn onze kinderen", zegt Suzanne. Kek is een Egyptische Mau en Lev een zeldzame zwarte Blauwe Rus". We zijn voorlopig niet van plan te verhuizen."

Suzanne en Tom

Redactie:
Ronald van den Ende
Lukas van der Klaauw
Sophie Krale
Monique van de Ven
Cecilia Verhaar
Elly Zuidam

Fotografie:
Sophie Krale

Illustratie:
Ineke Becht

Contact:
06-53 20 60 99
info@woudrichemvesting.nl

Volg **@poortaol** op Instagram.

Wij wensen iedereen feestelijke dagen en een gezond en goed nieuw jaar.